

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	maj-juni 2021-2022
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	Hf
Fag og niveau	Kulturfag Historie B
Lærer(e)	MMO
Hold	21x

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

1	De første civilisationer: Mesopotamien, Ægypten, Grækenland (ca. 14 lektioner á 45 minutter)
2	Vikingetid og Historiebrug (ca. 24 lektioner á 45 minutter)
3	Middelalderen i Danmark (ca. 24 lektioner á 45 minutter)
4	Reformation og Renæssance i Danmark og Italien (ca. 16 lektioner á 45 minutter)
5	<i>Tværfagligt forløb: Det Gode Samfund - fra borgerrevolutioner til konkurrencestat</i>
6	<i>Tværfagligt forløb: Grønland fra koloni til selvstyre</i>
7	Ideologiernes kamp – terrorisme under den kolde krig

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Titel 1	De første civilisationer: Mesopotamien, Ægypten, Grækenland (ca. 14 lektioner á 45 minutter)
Indhold	<p>Bente Thomsen, Knud Helles, Ulrik Grubb: <i>Overblik – Verdenshistorie i korte træk</i> (Gyldendal 2005, 1. udgave) Kapitel 1-2</p> <p>Bente Thomsen, Lars Peter Visti Hansen og Jakob Buhl Jensen: <i>Overblik – Danmarkshistorien i korte træk</i> (Gyldendal 2010, 1. udgave) kap. 1 (Oldtiden i Danmark)</p>
Omfang	10,5 timer, fordelt på 14 lektioner á 45 minutter. 33 sider i grundbøger
Særlige fokuspunkter	<p>Eleverne introduceres for de komponenter der skal være til stede for at en civilisation kan opstå. Produktion af fødevarer, specialisering og teknologiske fremskridt som forudsætning for kultur, religion og magt, og samspillet mellem disse.</p> <p>Kildebegreb og metode introduceres: hvor har vi vores viden fra, og hvad ved vi egentlig.</p> <p>Det athenske demokratis opståen, bystaterne, borgerrettigheder, kriterier for medborgerskab og medbestemmelse, filosofierne og de nye tanker, strid med Sparta og Persien.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde

Titel 2	Vikingetid og Historiebrug (ca. 24 lektioner á 45 minutter)
Indhold	Bente Thomsen, Lars Peter Visti Hansen og Jakob Buhl Jensen: <i>Overblik – Danmarkshistorien i korte træk</i> (Gyldendal 2010, 1. udgave) kapitel 2

Artikler:

<https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/historiebrug-af-vikingetiden/>

<https://www.weekendavisen.dk/2018-21/ideer/farvel-til-vikingetiden>

Vikingen bliver til af *Martin Djupdræt*

Vikingerne sande efterkommere af *John T. Lauritzen*

Vikingerne lever af *Mette Boritz*

ALLE TRE ARTIKLER ER AT FINDE PÅ FØLGENDE LINK

(siderne 1-3, 7-15 og 96-112)

https://natmus.dk/fileadmin/user_upload/Editor/natmus/undervisning/dokumenter/Vinkler_paa_vikingetiden_Vikingeanтологи_undervisning.pdf

Undertema: korstog, tolkninger og kildeanalyser:

<https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/kong-valdemar-den-stores-brev-til-gotlandsfarerne-1177/>

<https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/valdemar-den-store-1131-1182/>

<https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/vendertogter-ca-1100-1185/>

Undertema: Historiebrug, andre begivenheder

<https://www.dr.dk/studie/historie/historiebrug-gennem-tiden>

<https://www.dr.dk/studie/historie/politisk-historiebrug>

<https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/statsminister-vilhelm-buhls-s-antisabotagetale-2-september-1942/>

Buhls Antisabotagetale: <https://www.dr.dk/studie/mediaitem/urn:dr:mu:program-card:594b9fb0a11f9f15a85555cc>

Fogh kritiserer samarbejdspolitikken: <https://www.dr.dk/studie/mediaitem/urn:dr:mu:programcard:599d8a086187a41e48a3b46f>

Film og klip:

Historien om Danmark afsnit 3, Vikingetiden <https://www.dr.dk/drtv/se/historien-om-danmark-vikingetiden-145565>

1% Viking <https://www.youtube.com/watch?v=FrWwpzYOrRI>

Omfang	18 timer fordelt på 24 lektioner á 45 minutter Ca. 47 sider. Ca. én times lyd og billede
Særlige fokuspunkter	[Indsæt særlige fokuspunkter herunder kompetencer, læreplanens mål, progression] Forløbet har til formål at illustrere at begrebet ”viking” er en konstruktion, og at vikingetiden bruges selektivt til mange forskellige formål. Skelnen mellem begreberne fortid og historie. Desuden forståelse for at historie altid skabes i nutiden, og at den tolkes, fortælles og bruges med afsæt i nutidens forståelse af verdens beskaffenhed. Overgangen fr aforhistorisk til historisk tid, den begyndende skriftlighed i kildematerialet, og hvad det betyder for samtiden og for vores viden om fortiden. Eksempler på historiebrug: Nazisternes brug af vikinger, socialdemokraternes brug af andelsbevægelsen og arbejderkampen 1870’erne, Anders Foghs brug af modstandsbevægelsen under besættelsestiden.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, selvstændigt studie, fremlæggelser

Titel 3	Middelalderen i Danmark (ca. 24 lektioner á 45 minutter)
Indhold	<p>Bente Thomsen, Lars Peter Visti Hansen og Jakob Buhl Jensen: <i>Overblik – Danmarkshistorien i korte træk</i> (Gyldendal 2010, 1. udgave) kapitel 3</p> <p>Artikler</p> <p>https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/kongemagten-fra-jellingesten-til-enevaelde/ (obs: kun afsnittet ”Kirke og Kongemagt fra ca. 1050 til 1340”)</p> <p>Højmiddelalderen: https://danmarkshistorien.dk/perioder/hojmiddelalderen-1050-1340/samfundet-og-dets-grupper/</p> <p>Pest</p> <p>https://faktalink.dk/titelliste/61.pesten-2013-den-sortede-dod</p> <p>http://www.middelalderensverden.dk/historisk_tema/middelalderens_verden/senmiddelalder/pesten_i_europa_den_sortede_dod/den_sortede_dod_-_pestens_over_europa/</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>Podcasts om middelalderen, Valdemar-tema</p> <p>1: Valdemar d. Store https://open.spotify.com/episode/0yc5QqFuJes-wYKtcxe3kRi?si=a863fc3add246cc</p> <p>2: Valdemar Sejr https://open.spotify.com/episode/75EUF9A48Uh8DyZbXkGhll?si=5a0afdd30cac476b</p> <p>3: Svend Knud og Valdemar https://open.spotify.com/episode/62wPQQzVbCt9xKqWxTM2o5?si=bdc39389ca5f4be1</p> <p>4: Valdemar 3. og den kongeløse tid https://open.spotify.com/episode/16sPag0BDUY-RylE3tHXecV?si=630bfec66e44aeb</p> <p>5: Valdemar Atterdag https://open.spotify.com/episode/7J66oec2nCml-KhMBdaq8vm?si=75d4e0ff7cb94091</p>
Omfang	<p>18 timer fordelt på 24 lektioner á 45 minutter</p> <p>Ca. 25 sider.</p> <p>Ca. 150 minutters lyd og billede</p>
Særlige fokus-punkter	<p>[Indsæt særlige fokuspunkter herunder kompetencer, læreplanens mål, progression]</p> <p>Formålet med forløbet er at skabe forståelse for magtens fundament, fordeling og balance, herunder betydningen af skriftlighed og jord som forudsætning for et styre. Samfundets opdeling i stænder: konge/kirke/adel/bønder</p>

	<p>Pestens betydning for magtens fundament, bøndernes bedrede stilling pga. efterspørgsel på arbejdskraft til at dyrke jorden. Rollespillet om pesten illustrerede de forskellige stænders og befolkningsgruppers livsverden og verdensforståelse. Jøderne som syndebukke, funderet i religion og fremmedhed.</p> <p>Valdemar-temaet trænede mundtlighed og redegørelse, og eksemplificerede magtens fundament, skrøbelighed og behov for alliancer.</p>
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning, matrix-projekt, gruppearbejde, skriftlige opgaver. Rollespil.</p>

Titel 4	Reformation og Renæssance i Danmark og Italien (ca. 16 lektioner á 45 minutter)
Indhold	<p>Grundbog: Bente Thomsen, Knud Helles, Ulrik Grubb: <i>Overblik – Verdenshistorie i korte træk</i> (Gyldendal 2005, 1. udgave) Kapitel 6</p> <p>Bente Thomsen, Lars Peter Visti Hansen og Jakob Buhl Jensen: <i>Overblik – Danmarkshistorien i korte træk</i> (Gyldendal 2010, 1. udgave) kapitel 4</p> <p>Oversigtsartikler:</p> <p>Danmarkshistorien.dk ”Reformationen i Danmark” https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/reformationen-i-danmark-ca-1520-1539/</p> <p>Faktalink ”Renæssancen” https://faktalink.dk/titelliste/rena</p> <p>Podcast: Kongerækken (Politiken) ”Reformationen #3 – Danmark blev Lutheransk efter blodig borgerkrig” https://politikenhistorie.dk/podcast/reformationen/art7725689/Danmark-blev-lutheransk-efter-blodig-borgerkrig</p> <p>Film: Historien om Danmark 6, Reformation og Renæssance https://www.dr.dk/drtv/se/historien-om-danmark-reformation-og-renaissance-145570</p> <p>Youtube klip: Pede B’s skæve Danmarkshistorie: Renæssance https://www.youtube.com/watch?v=2KUBObHuSGM</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>Bente Thomsen, Knud Helles, Ulrik Grubb: <i>Overblik – Verdenshistorie i korte træk</i> (Gyldendal 2005, 1. udgave) Kapitel 7</p> <p>Artikler til miniprojekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ https://www.kristeligt-dagblad.dk/kronik/erasmus-af-rotterdams-hyldest-til-livet ○ https://www.berlingske.dk/rejser/leonardo-da-vinci-paa-louvre-mage-loes-og-lidt-mislykket ○ https://da.wikipedia.org/wiki/D%C3%A5rskab ○ https://www.berlingske.dk/kommentar/mere-poul-og-mindre-machiavelli-er-svaret-paa-coronakrisen ○ https://www.religion.dk/viden/michelangelos-kirkekunst-vakte-forargelse-i-kirken ○ https://kunstonline.dk/kunst-historie/1300-1600/?bio=22 ○ https://ing.dk/artikel/historien-bag-guds-fingeraftryk-159023 ○ http://arslonga.dk/RAPHAEL.htm

	<ul style="list-style-type: none"> ○ https://kunstonline.dk/kunst-historie/1300-1600/?bio=4437 ○ https://revolutionarypeoplefromtherenaissance.weebly.com/dona-tello.html ○ https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/tycho-brahe-1546-1601/ ○ https://www.berlingske.dk/design-mode-og-arkitektur/sommerudflugten-her-udtaenkte-tycho-brahe-et-motto-som ○ https://faktalink.dk/folkeskolens-historiekanon-8-christoffer-columbus#anchor4006 ○ https://www.portugalnyt.dk/content/opdagelsesrejsendevas-codagama.aspx <p>Artikler til matrix om stavnsbånd og Struensee-tiden</p> <ul style="list-style-type: none"> ● https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/johann-friedrich-struensee/ ● https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/stavnsbaand-1733-1800/ ● https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/ophaevelse-af-stavnsbaandet-1788-1800/ ● https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/landboreformer/
Omfang	12 timer fordelt på 16 lektioner á 45 minutter Ca. 66 sider, (heraf 38 sider supplerende stof). Ca. 90 minutters lyd og billede
Særlige fokus-punkter	<p>Forløbet har til formål at forankre en forståelse af reformationen og renæssancen som en langstrakt udvikling, der medførte store forandringer i magtbalancer og menneskesyn. Skiftet fra Gud i centrum til mennesket i centrum, og mennesket som (delvis) herre over sin egen skæbne. Reformationen begrænsede kirkens magt, og det førte til en styrket adel og dermed adelsvældet. Som altid er magten ustabil, og i 1665 overgår Danmark til enevælde.</p> <p>Fremvæksten af borgerskabet og rige købmænd som magtfaktor, byerne som handelscentre, korstogenes og opdagelsesrejsernes betydning for genopdagelsen af græsk og romersk kunst og kultur.</p> <p>Renæssancen som kulturelt nybrud i kunst, filosofi, videnskab, politik og verdensopfattelse. Italien var centrum for renæssancen, og var en forudsætning for oplysningstidens filosoffer.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, miniprojekt om renæssancen, matrixlæring om 1700-tallet med vægt på stavnsbånd og Struensee-reformerne.

Titel 5	<i>Tværfagligt forløb: Det Gode Samfund - fra borgerrevolutioner til konkurrencestat</i>
Indhold	<p>Bente Thomsen, Lars Peter Visti Hansen og Jakob Buhl Jensen: <i>Overblik – Danmarks historien i korte træk</i> (Gyldendal 2010, 1. udgave) kapitel 7, 8, 9 (uddrag), side 79-108</p> <p>Larsen, H.B. og Smitt, T: ”Danmarkshistorisk Oversigt”, Systime 2009, 2. udgave, 3. oplag, kapitel 6 (side 53-60)</p> <p>Den Franske Revolution: https://faktalink.dk/titelliste/revo</p> <p>”Bevar enevælden” https://historielab.dk/wp-content/uploads/2017/05/NV_grundlovsbog_LOW_100dpi.pdf side 32</p> <p>Supplerende filmklip om velfærdsstatens opståen: ”Historien om Danmark” Afsnit 8 (set fra 0:32-slut) https://www.dr.dk/drtv/se/historien-om-danmark_-grundloven-folket-og-magten_145572 Afsnit 9 https://www.dr.dk/drtv/se/historien-om-danmark_-det-svaere-demokrati_145573</p> <p>Materiale om kvinders forhold perioden, fokus på kvinders rettigheder og mangel på samme – fra DHO: Artikel: Kvinders retorik 1870-1920: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-ogkilder/vis/materiale/kvindes-retorik-1870-1920/ Tema: Kampen for kvinders valgret: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-ogkilder/vis/materiale/kampen-for-kvindes-valgret-1871-1915/ Kilde: Frederik Bajer i Folketinget om kommunal valgret til kvinder, 1888 https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/fredrik-bajer-i-folketinget-4februar-1888/ Kilde: Carl Ploug i Landstinget om kommunal valgret til kvinder, 1888: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/carl-ploug-i-landstinget-omkommunal-valgret-til-kvinder-1888/ Kilde: A.C. Meyer: "Revolutionære Mænd og sædelige Kvinder", indlæg i Social-Demokraten, 16. april 1887: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/ac-meyerrevolutionaere-maend-og-saedelige-kvinder-indlaeg-i-social-demokraten-den-16-april-1887/ Artikel - Debatten om den reglementerede prostitution, 1874-1906: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/debatten-om-den-reglementerede-prostitution-1874-1906/ Artikel: Sociale klasser i landbruget i 1800-tallet - https://danmarkshistorien.dk/leksikon-ogkilder/vis/materiale/sociale-klasser-i-landbruget-i-1800-tallet/</p>
Omfang	

Særlige fokuspunkter	<p>Enevælden stækker adelens magt. Oplysningstiden: nye idealer, liberalisme, menneskerettigheder og de følgende borgerrevolutioner (fokus: Frankrig og de amerikanske kolonier) Stavnsbåndets indførelse og ophævelse – bøndernes livsvilkår Stænderforsamlinger – demokrati i petriskål-format Demokratiet indføres for de udvalgte få – kvinders livsvilkår og kamp for stemmeret Kildeanalyse trænes under DHO-forløbet, samtidighed kontra erindrings validitet.</p> <p>Kernebegreber, begivenheder, årstal og personer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Struensee • Trykkefrihed • Stavnsbåndet • Orla Lehman • Grundloven 1849 • Urbaniseringen • Arbejderklassen • Provisorielovgivningerne • Tokammersystemet • Systemskiftet 1901 • Skøns- og retsprincip • De fire gamle partier V – K – S – RV • Wall Street krakket • Kanslergadeforliget • Steinckes Socialreform • Folkepensionen 1956
Væsentligste arbejdsformer	<p>Tværfaglig synopsisøvelse – en langstrakt proces Årsager og virkninger – metodeundervisning til at skabe overblik over sammenhænge.</p>

Titel 6	<i>Tværfagligt forløb: Grønland</i>
Indhold	<p>Rostgaard, M. og Schou, L. ”Kultur møder i Dansk Kolonihistorie”, Gyldendals Boghandel 2010, 1. udgave 1. oplag, side 9-15 ”Danmark som kolonimagt” side 31-38 ”Fra koloni til selvstyre”</p> <p>Baggrundsartikel: https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/groenland</p> <p>https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/konge-og-julekost-i-kolonitidens-groenland</p> <p>https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/de-groenlandske-modernister-ca-1930-70 (brugt til synopsisøvelse)</p> <p>Artikler om officielle undskyldninger: https://knr.gl/da/nyheder/statsminister-lars-l%C3%B8kke-siger-nej-til-officiel-undskyldning</p> <p>https://knr.gl/da/nyheder/danmark-b%C3%B8r-undskylde-til-eksperiment-b%C3%B8rn</p> <p>https://nyheder.tv2.dk/samfund/2019-08-13-rort-mette-frederiksen-til-godhavns-drenge-undskyld</p> <p>https://www.altinget.dk/boern/artikel/undskylder-til-eksperimentboernene-i-blev-fremmede-i-jeres-eget-liv</p> <p>Kildearbejde: https://www.vucdigital.dk/histB_videoquiz_kilde/vid_kilde.html https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/forordning-om-negerhandelen-1792</p> <p>Film: ”I den bedste mening, afsnit 4, Grønlandsbørnene” fra DR2, set på CFU (39 minutter)</p>
Omfang	
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> -Særfaglige og tværfaglige problemstillinger: -Hvad er hvad, og hvordan og hvorfor arbejder vi sær- og tværfagligt? -Historisk empati. -Taksonomi -Kildelæsning og kildearbejde -Metode repetition

Væsentligste arbejdsformer	Synopsisøvelse, klasseundervisning, differentieret gruppearbejde, diskussionsøvelser, besøg i Det Grønlandske Hus, rollespil

Titel 7	Terror – ekstremisme og ideologisk kamp
Indhold	<p>Hansen, B og Jensen, C: "Terrorisme på Tværs – civilsamfundets mørke side" Frydenlund, ibog, 2022 Kapitel 3 "Hvad er Terrorisme"</p> <p>Pöckel, RR: "Terror eller frihedskamp", Systime, ibog, 2022 Kapitel 4 "Blekingegadebanden" Kapitel 6 "Rote Armee Fraktion" Kapitel 6.1 "Forklaringer" Kapitel 6.3 "Kilder til Kapitel 6" – Artikel af Bent Blüdnikow "Forklaringer af fortiden" fra Berlingske Tidende 27. oktober 2008 – "Oprørernes retorik" uddrag af artikel fra Der Spiegel, oversat af bogens forfatter</p> <p>Frederiksen, P: "Ideologiernes kamp", Systime, ibog, 2022</p> <p>Staun, J og Fenger, M: "Terrorisme før og nu" https://faktalink.dk/titelliste/terror00</p> <p>Uddrag af artikler fra faktalink.dk, med følgende overskrifter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Baggrund om Den Kolde Krig – Hvad var delingen af Europa – Hvad var Trumandoktrinen – Hvad var Marshallhjælpen – Hvad er kommunisme – Hvordan bredte kommunismen sig under Den Kolde Krig – Hvad er grundelementerne i kapitalisme – Hvad er privat ejendomsret – hvad er markedsøkonomi - <p>Statistisk materiale om fødslesrater, videoklip fra Woodstock 1969, billeder fra Vietnamkrigen, video af henrettelse fra Vietnamkrigen, video fra anti-vietnamdemonstrationer – samlet i Powerpoint</p>

Omfang	[Angiv anvendt uddannelsestid/antal sider/procent (undervisningstid og fordybelsestid opgøres i timer a 60 minutter. Læs mere herom i bekendtgørelse af lov om de gymnasiale uddannelse § 19)]
Særlige fokuspunkter	[Indsæt særlige fokuspunkter herunder kompetencer, læreplanens mål, progression]
Væsentligste arbejdsformer	[Indsæt væsentligste arbejdsformer herunder klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde]